Brannvesenet Sør IKS	Møtebok	Sak nr. 18-05
Behandlet av styret	Saksbehandler Jon Inge Aasen	12.03.2018
Avgjøres av representantskapet		
Behandles av representantskapet	Saksbehandler Jon Inge Aasen	

ÅRSRAPPORT BRANNVESENET SØR IKS (BvS) 2017.

Trykte vedlegg:
Ingen

Saksframstilling:
Vedlagt følger årsberetning fra brannsjef med oversikt over utrykninger og forebyggende tiltak.

Brannsjefens forslag til innstilling:
Styret anbefaler at fremlagt årsrapport 2017 for brannvesenet godkjennes.
Saken sendes representantskapet for godkjenning.

Årsrapport for 2017

Foto, BvS: Flommen i våre kommuner 29.09 – 02.10.17 gav Brannvesenet Sør IKS flere utfordringer. Bildet viser brannvesenets froskemenn som redder sjåfør fra bil som ble «tatt» av vannmassene på Løland i Lindesnes kommune.

Brannvesenet Sør IKS

1.0 INNLEDNING

2017 er tilbakelagt, og BvS har gjennomført sitt 25. driftsår som interkommunalt brannvesen. Med de tilbakemeldinger vi mottar fra kommunene, styret og representantskapet, føler vi at Brannvesenet Sør IKS leverer den tjenesten som kommunene og våre innbyggere forventer. Dette er vi stolte av, noe samtlige heltid- og deltids brannmannskaper skal ha æren for.

Samfunnet og ulykkespotensialet er i en kontinuerlig utvikling, noe som setter nye krav til at brann- og redningsvesenet er rustet og forberedt på de oppgaver og utfordringer som kommer. Der er derfor en kontinuerlig prosess å utvikle brannvesenet i den retning kommunene (eierne) ønsker og regionens innbyggere forventer. Nye trusselbilder som er kommet de senere år er bl.a. «skyting pågår» og «gisseltaking», definert som PLIVO (pågående livstruende voldssituasjon). Nødetatene; politiet, brannvesenet og ambulansetjenesten har øvelser hvor scenario har vært ovennevnte tema. Dette er dessverre emner vi må forholde oss til, og løse på best mulig måte.

BvS har 28 heltid- og 165 deltidsansatte. I løpet av de siste årene har vi hatt et generasjonsskifte i deltidsstyrken. Det er en utfordring å rekruttere nytt personell i hht krav i dimensjonerings-forskriften, bopel og arbeidsplass skal være maksimum 4 minutter fra brannstasjonen. Slik arbeidssituasjonen er i distriktet, med mange som pendler, må vi akseptere at beredskapen er redusert på den enkelte stasjon på dagtid. For å sikre oppmøte av tilstrekkelig antall brannmannskaper ved alarm, kaller vi også ut nabostasjon ved bygningsbranner etc.

Å være tilsatt i brannvesenet er ikke noe «ni til fire» jobb, men en livsstil. Samtlige brannmannskap, heltid- og deltidsansatte, går med varslingsenhet hele døgnet, enten de har vakt eller fri, noe vi også er helt avhengig av. Dette ble godtgjort årlig med kr. 16.000 i 2017, økes til kr. 18.000 fra 2018. Den holdning mannskapene viser til raskt oppmøte når alarmen går, samt den jobben som utføres, er bare enestående.

For å lykkes som brannvesen i bygd og by, er vi avhengig av hver enkelt medarbeider. Området vårt er stort, branner og ulykker må håndteres av lokale brannmannskap, noe de også gjør på en glimrende måte. Ved behov for ytterlige ressurser sideforflyttes personell og materiell, nabostasjon rykker ut samt yrkesmannskap fra Mandal rykker ut med tyngre utstyr, stigebil, redskapsbil, røykdykkere, froskemenn, kjemikaliedykkere etc.

2.0VIRKSOMHET / ANSVAR / SAMARBEID.

2.1 Dekningsområde.

Brannvesenet Sør IKS (BvS) er et interkommunalt brannvesen for kommunene Audnedal, Farsund, Hægebostad, Kvinesdal, Lindesnes, Lyngdal, Mandal, Marnardal og Åseral.
Dette utgjør et folketall på vel 51.300 og et areal på 4.166 km².

2.2 Virksomhetsområder.

Brannvesenets virksomhet kan deles inn i

- Utrykning/beredskapstjeneste ved brann- og ulykke
- Forebyggende brannvern
- Feiing- og tilsyn av fyringsanlegg

2.3 Virksomhet.

Brannvesenet Sør IKS er et eget rettssubjekt, med hovedkontor i Mandal. I Mandal og Farsund har vi heltids bemanning på Beredskap, Forebyggende og Feieravdeling.
Øvrige stasjoner i regionen er ubemannet (brannstasjoner med deltidspersonell).

2.4 Formål og ansvarsområde.
Formål er i videste forstand å ivareta eierkommunenes behov, plikter og oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap, brannforebyggende- og kontrollerende art innenfor det til en hver tid gjeldene regelverk.
Primært er BvS opprettet for å dekke eierkommunenes behov, men tilsvarende tjenester kan også ytes mot vederlag til andre kommuner eller virksomheter.

BvS`s oppgaver- og plikter:

- gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle av brann og andre akutte ulykker
- gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- være innsatsstyrke ved brann
- være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse
- etter anmodning yte innsats ved brann- og ulykker i sjøområder innenfor eller utenfor den norske territorialgrensen
- sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Kommunen kan legge andre oppgaver til brannvesenet så langt dette ikke svekker brannvesenets gjennomføring av oppgavene i første ledd.

2.5 IUA Vest Agder.
Beredskapsområdet IUA Vest-Agder (Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensning) består av kommunene i BvS samt Flekkefjord og Sirdal. Interkommunalt samarbeid om akutt forurensning ble opprettet i 1997 etter reglene i kommuneloven § 27.Beredskapen er organisert med eget styre og regnskap. Kommunenes myndighet etter § 43 i forurensningsloven er delegert til forurensningsstyret.
Beredskapen er organisert med kontor og sekretariat hos Brannvesenet Sør IKS som er vertsbrannvesen, brannsjefen er også daglig leder av IUA Vest Agder.

2.6 Samarbeid på Agder.
Brannsjefene på Agder har etablert «Brannsjefforum Agder». I dette forum møtes brannsjefene ca 4 ganger årlig.
Målsetting med forumet er å bistå hverandre til å utføre en best mulig jobb, arbeide for mest mulig likhet brannvesenene imellom, vedrørende lønn, arbeidsvilkår, uniformering, HMS, øvelse, kompatibelt utstyr etc.

2.7 Gjensidig bistandsavtale.
Det er inngått gjensidig bistandsavtale mellom samtlige brannvesen på Agder om bruk av hverandres ressurser ved store hendelser. Økonomisk skal det være etter selvkostprinsippet, det brannvesen som får hjelp skal kun betale for direkte lønnsutgifter under hendelsen.

2.8 Utredning av samarbeidsordninger.
Våren 2016 var det et møte i Kristiansand hvor agenda var om samarbeidet mellom brannvesenene på Agder kunne utvides, eventuelt sammenslåing av enkelte brannvesen.
Tilstede var rådmennene til kommunale brannvesen, Arendal, Grimstad og Flekkefjord, styreleder

fra de interkommunale brannvesen, Kristiansandsregionen brann- og redning IKS, Setesdal brannvesen IKS og Brannvesenet Sør IKS samt brannsjefene til ovennevnte.
Det ble nedsatt en prosjektgruppe hvor ovennevnte rådmenn og styreledere utgjorde styringsgruppen.

2.8.1 Prosjektgruppe.

Prosjektgruppen er sammensatt av brannsjefskollegiet, samt tre hovedtillitsvalgte som representerer henholdsvis østre, midtre og vestre del av Agder (innenfor IUA-regionene). Medlemmene som representerer de hovedtillitsvalgte i prosjektgruppen velges av og blant HTVene i respektive regioner.

Prosjektgruppen har følgende sammensetning:

Representerer	Navn
Østre Agder Brannvesen	Dag Svindseth
Grimstad brann- og feiertjeneste	Tore Olsen
Kristiansandsregionen brann og redning IKS	Jan Røilid
Setesdalen brannvesen IKS	Jerry Remme
Brannvesenet Sør IKS	Jon Inge Aasen
Flekkefjord brann og redningstjeneste	Terje Glendrange
Sirdal brann og redningsvesen	Inge Hedenstad Stangeland (rådmann)
HTV – Østre del	
HTV – Mitre del	
HTV – Vestre del	

2.8.2 Målsetning og mandat.

Sentrale myndigheter har gjennom stortingsmelding nr. 35 om brannsikkerhet fra 2010 nedfelt 5 strategiske mål for arbeidet med brannsikkerhet, disse målene gir klare føringer inn mot det arbeidet som skal utføres av lokal brann og redningsetat. Disse målsetningene må ligge som et bakgrunnsteppe for utredningen:

- Færre omkomne og skadde i brann
- Unngå tap av uerstattelige kulturhistoriske verdier
- Unngå branner som lammer kritiske samfunnsfunksjoner
- Styrket beredskap og håndteringsevne
- Mindre tap av materielle verdier

Hovedoppgaven er dermed å utrede hvordan de samlede ressursene innenfor brann og redningsområdet på Agder kan møte den strategiske målsetningen som er nedfelt av sentrale myndigheter.

2.8.3 Hva ønskes utredet.

Uavhengig av modell og størrelse på brann og redningsetaten vil de ulike modellene fremstå med sine fordeler og ulemper. Målsetningen med utredningen må derfor ta utgangspunkt i hva som vurderes som fornuftig for å møte morgendagens utfordringer der brann og redningsetatens oppgaveportefølje stadig øker. Økning skyldes både spekter av oppgaver og frekvens av hver oppgave. Følgende forutsetning legges til grunn for utredningen:

- Sentrale myndigheter stiller de samme kravene til små og stor brannvesen. Det vil si at dagens 7 brann og redningsetater på Agder i stor grad må kjøre 7 parallelle løp på fler områder.

Eksempler på dette er; utredninger knyttet til egen dimensjonering (ROS-analyser, beredskapsanalyser mv), internkontrollsystem, personalpolitikk, innkjøp mv. På denne bakgrunn er det formålstjenlig å utrede:

- Hvilke oppgaver kan løses gjennom uformelt samarbeid (dagens nivå). Hva er fordelene og ulempene med en slik modell, og hvordan man kan eventuelt forsterke/demme opp for disse.
- Hvilke oppgaver krever formelt samarbeid (for å unngå dobbeltarbeid). Hva er fordelene og ulempene med en slik modell, og hvordan man kan forsterke/demme opp for disse.
- Gjøre rede for mulige administrative løsninger, og organisering ved de ulike modellene, man legger til grunn at dagens økonomiske rammer videreføres.

Følgende modeller legges til grunn for utredningen:

1. Ny organisering basert på signaler rundt revidert dimensjoneringsforskrift.
    a. Brann og redningsetater som krever heltidsstilling for brannsjef, avdelingsleder forebyggende og beredskap
2. Tre brann og redningsetater på Agder med utgangspunkt i dagens IUA-oppdeling
3. Varianter med basis i alternativ en og to (prosjektgruppe vurderer behov og definerer eventuelt modell)
4. En brann og redningsetat på Agder

2.8.4 Fremdrift (målsetning).

1. Oppstart mai 2016
2. Ferdigstilling av rapport 31. desember 2017 (kan bli justert med bakgrunn i arbeid med ny dimensjoneringsforskrift)

Prosjektgruppe skal holde styringsgruppe jevnlig orientert om pågående arbeid.

2.8.5 Konklusjon fra prosjektgruppen.

Endelig konklusjon foreligger ikke, men alt tyder på at hovedkonklusjonen vil innebære at det gode samarbeidet mellom brannvesenene på Agder bør videreutvikles.

2.9 Sivilforsvaret.

Sivilforsvaret er en statlig støtteressurs for nødetatene i Norge. Vest Agder Sivilforsvarsdistrikt som vi sorterer til, har vi et tett og godt samarbeid med. Sivilforsvaret øver jevnlig med nød- og beredskapsetater. BvS og Sivilforsvarets øver spesielt opp mot håndtering av større skog- og krattbranner.

3.0 ORGANISASJON.

3.1 Interkommunale organ.

Organer til løsning av felles oppgaver har tre nivåer:

- Representantskap
- Styre
- Brannsjef (daglig leder).

3.1.1 Representantskapet.

Det øverste organ for BvS er representantskapet, og består av ordførerne i eierkommunene. I 2017 behandlet representantskapet 13 saker.

3.1.2 Styret.
Representantskapet velger styrets medlemmer med vararepresentanter, leder og nestleder for kommunevalgperioden på 4 år. Hver kommune er representert med ett styremedlem, unntatt Mandal som har to. Tillitsvalgte er representert med 3 representanter, to fra heltidsansatte og èn fra de deltidsansatte. I 2017 behandlet styret 31 saker.

3.1.3 Årlig evaluering av styret.
Representantskapet har vedtatt at styrets arbeid skal evalueres. Styrets egenevaluering skal gjennomføres på årets siste møte. Evalueringen avsluttes med at styret vedtar om det har oppfylt styreinstruksen i perioden. Styret og administrasjonen utarbeider deretter et oppsummeringsnotat. Eventuelle pålegg om konkrete tiltak kan vedtas i separat sak, dersom dette anses hensiktsmessig.

3.2 Brannvernmyndighet / delegasjon.
En kommunes brannvernmyndighet ligger i utgangspunktet til kommunestyret. De fleste brannvernsaker er imidlertid av faglig karakter, på denne bakgrunn har kommunestyrene delegertmyndighet etter lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) av 14. juni 2002 nr. 20 med tilhørende forskrifter til brannsjefen.
Rammen for delegering omfatter ikke viktige og prinsipielle saker eller saker/områder som loven legger til kommunestyret selv.
Viktige og prinsipielle saker vil normalt være:

- Dokumentasjon av brannvesenet
- Plan for brannvernarbeidet
- Tvangsmulkt
- Tvangsgjennomføring av pålegg

For avgjørelser truffet av brannsjefen vil styret bli klageinstans og for avgjørelser truffet av kommunestyret vil Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) bli klageinstans.

3.3 ROS-analyse / brannordning.
I 2012 ble det gjennomført en ROS analyse av brannrisiko og sårbarhet innenfor regionen til Brannvesenet Sør IKS. Arbeidet med ROS-analysen ble ledet og ført i pennen av Brannvern- og beredskapsrådgiver 1, Magne Eikanger. Prosjektgruppen for øvrig bestod av hovedverneombud, tillitsvalgte, leder Beredskapsavdeling, leder Forebyggende avd. og brannsjef.
ROS analysen er et dokument på over 100 sider, det er et styrende dokument for driften av beredskapen i regionen.
Revisjon av ROS-analysen pågår for tiden, ventes ferdigstilt i løpet av inneværende år.

3.4 Personell.
Brannvesenets personellressurser består av 28 heltid- og 165 deltidsstillinger.

Administrasjonssjef, øvingsleder og brannsjef utgjør stab. Brannsjefens ledergruppe består av stab, avdelingsleder Beredskap, Forebyggende- og Feieravdeling.

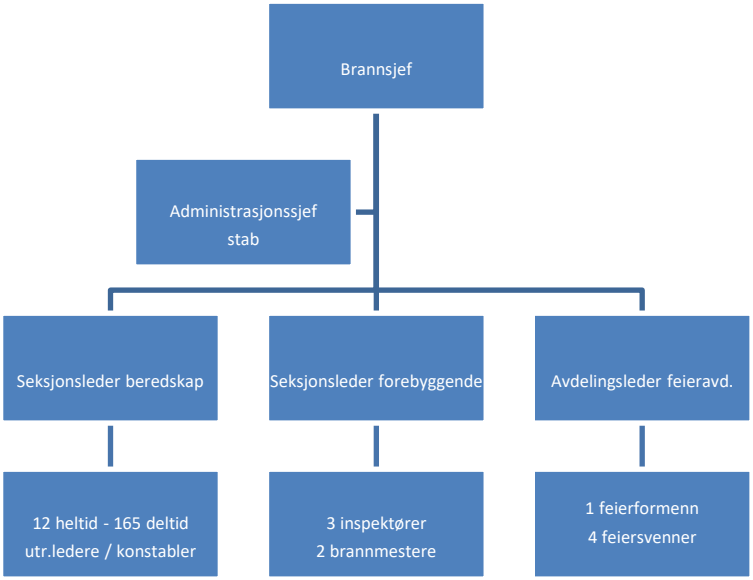

3.4.1 Heltidsansatte.

Brannsjef	Jon Inge Aasen
Administrasjonssjef	Kari Ur Løvaas

<u>Beredskapsavdeling, Mandal</u>

Seksjonsleder	Tor Oddvar Torkildsen
3 utrykningsledere, 6 brannkonstabler	

<u>Farsund</u>

Stasjonsleder/utrykningsleder	Jan Alf Danielsen
3 utrykningsledere, herav 1 deltid	

<u>Forebyggende avdeling, Mandal</u>

Seksjonsleder	Torbjørn Høyland
1 inspektør, 2 brannmestere	

<u>Farsund</u>
1 inspektør

<u>Kvinesdal</u>
1 inspektør

<u>Feieravdeling, Mandal</u>

Avdelingsleder	Endre Børufsen
Feierformann (50 % stilling),	
2 feiersvenner	
1 hjelpearbeider	

<u>Farsund</u>
1 feiersvenn

3.5 Brannmannskaper i beredskapsstyrken.
Vi har 12 heltid og 165 deltids utrykningsledere/brannkonstabler, herav 132 røykdykkere i regionen fordelt på følgende brannstasjoner/depot:
Blant 165 deltidsstillinger har vi følgende stillingsstørrelser:

Personell i dreiende vakt: 19 - 25 % stilling 33 utrykningsledere / konstabler
Personell i dreiende vakt: 14,36 % ” 4 konstabler
Uten vaktordning: ca 1-2 % ” 128 utrykningsledere / konstabler

Overordnet vakt Utrykningsleder Brannkonstabel

3.5.1 Mandal.

L 11 L 12 L 14 L 13

L 16 L 18 L 01 L 09

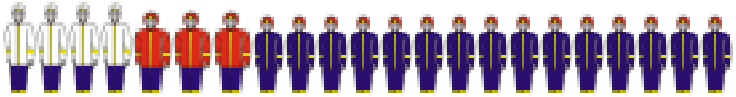
Alle heltid 6 deltid brannkonst. +3 forebyggende, totalt 18 røykdykkere

3.5.2 Farsund.

L 71 L 72 L 74

3 heltid utrykningsledere, 1 deltid utrykningsleder, 14 deltid brannkonstabler, totalt 18 røykdykkere

Vanse

M71 6 røykdykkere

3.5.3 Audnedal.

Konsmo

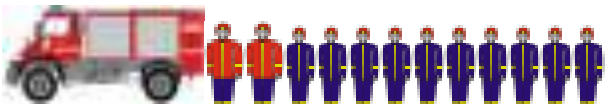

L 31 7 røykdykkere

Byremo

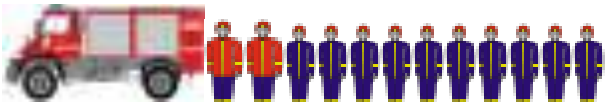

M 31 8 røykdykkere

3.5.4 Hægebostad.

Birkeland

L 61 5 røykdykkere

Eiken

M 64 5 røykdykkere

3.5.5 Kvinesdal.

Åmot

L 81 L 82 L 84 L 88

14 røykdykkere

Kvinlog

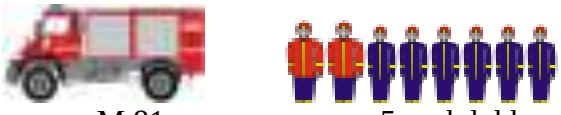

M 81 5 røykdykkere

3.5.6 Lindesnes.

Spangereid

L 41 5 røykdykkere

Vigmostad depot

M 41 1 røykdykker

3.5.7 Lyngdal.

L 51 L 54 16 røykdykkere

3.5.8 Marnardal.

Voan

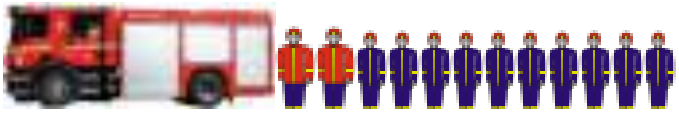

L 91 10 røykdykkere

Bjelland depot

M91

3.5.9 Åseral.

L 21 L 24 12 røykdykkere

Kommune		**Antall mannskap**	**Herav røykdykkere**
Audnedal	Byremo	**12**	**8**
	Konsmo	**12**	**7**
Farsund	Sentrum	**18**	**18**
	Vanse	**8**	**7**
Hægebostad	Birkeland	**8**	**5**
	Eiken	**8**	**5**
Kvinesdal	Åmot	**16**	**14**
	Kvinlog	**8**	**5**
Lindesnes	Spangereid	**12**	**5**
	Vigmostad	**8**	**1**

Lyngdal	Sentrum	**16**	**16**
Mandal	Sentrum	**19**	**19**
Marnardal	Bue	**12**	**10**
	Bjelland	**8**	**0**
Åseral	Kirkebygda	**16**	**12**

3.6 Tillitsvalgte.
Fagforbundet (NKF): Tommy Høyland
Delta: Egil O. Knustad
NITO: Kjell Audun Strømme

Ved brannstasjonene med deltidspersonell har mannskapene valgt en talsperson. Administrasjonen organiserer og iverksetter en årlig samling med alle talspersonene, blant dem velges en representant fra deltidsstyrken til styret, for tiden Audun Rossevatn.

Ansattes representanter i styret: Tommy Høyland, Egil Olav Knustad og Audun Rossevatn.

3.7 Tiltak for likestilling.
Brannvesenet er en mannsdominert virksomhet, noe som vises i søkermassen.
I yrkesbrannvesen har rekruttering vært personell fra fagmiljø som bilmekaniker, snekker, rørlegger, sveiser, elektriker, IKT etc. Kvalifiserte søkere til stillingene har vært menn.

BvS vil oppmuntre og legge til rette for kvinnelige søkere til ledige stillinger i BvS. Vi har kvinnelig administrasjonssjef, inspektør på Forebyggende avdeling samt 5 kvinner i deltidsstyrken ved brannstasjonen på Byremo, Lyngdal, Vigmostad og Åseral.

3.8 Seniorpolitikk.
Den alminnelige aldersgrensen i samfunnet er 70 år. Heltidsansatte brannkonstabler og utrykningsledere i beredskapstjeneste har særaldersgrense på 60 år. Ansatte for øvrig, seksjonsledere, feiere, brannsjef har særaldersgrense 65 år. Det er mulighet til å fratre stillingen etter 85-års regelen, dvs. inntil tre år tidligere dersom summen av alder og tjenestetid er minst 85 år. Bakgrunn for særaldersgrense på 60 år for heltidsansatte utrykningsledere/brannkonstabler er den fysiske- og psykiske belastning man blir utsatt for i forbindelse med vakttjeneste og førsteinnsats ved utrykning til brann- og ulykke.

Det foreligger ingen seniorpolitisk plan. Dersom heltidsansatte ønsker å stå lenger enn 60 år, bør BvS tilrettelegge for dette i redusert stilling i hht pensjonsreglene.
Dagens regler tilsier at pensjonister i offentlig sektor kan jobbe ubegrenset, men skal avlønnes som pensjonist, ca kr. 195 per /time pluss eventuelle tillegg for kveld, natt, eller helgearbeid. Timelønn er per faktisk arbeidet time. Ordningen gjelder ikke AFP-pensjonister.

Utrykningsledere- og brannkonstabler har en allsidig livserfaring fra brannvesenet og en tidligere karriere fra håndverksyrke, noe som er interessant for arbeidsgiver. Vi har 15 brannstasjoner/depot å vedlikeholde, så arbeidsoppgaver er det nok av.

4.0 HELSE, MILJØ OG SIKKERHET.

Mål for HMS arbeidet.

Målsettingen for HMS arbeidet i BvS er å ha en god og sikker arbeidsplass, der det psykososiale og fysiske arbeidsmiljøet skal ha fokus.

- Det skal ikke som følge av vår aktivitet oppstå skade på personer, verken fysisk eller psykisk, og så langt det er mulig ikke medføre legebesøk eller fravær i jobben.
- Det skal som følge av vår aktivitet ikke oppstå unødvendig utslipp til det ytre miljø.

Dersom disse målene ikke blir nådd skal det føres som avvik, og tiltak skal iverksettes.

4.1 Etiske retningslinjer.

Etiske retningslinjer er utarbeidet i samarbeid med ansatte for at alle skulle få et eierforhold til retningslinjene og en diskusjon på hva som er viktig for den enkelte. Resultatet som foreligger er et dokument som bl.a. er bearbeidet etter gruppesamtaler. Etiske retningslinjer for BvS ble vedtatt av styret våren 2013.

4.2 Avvik.

Avvik er stadig et tema. Vi må i større grad ha fokus på systemfeil og feil ved utkallinger og hendelser, enn feil og mangler på biler og utstyr, selv om det også er viktig. Vi har som mål at vi skal få kultur for at avvik skal være en akseptert måte å få til forbedringer.

4.3 Skader på personell.

Vi har hatt 5 skader på personell som er meldt til Nav som yrkesskade, men som ikke nødvendigvis fører til varig men:

- Lyngdal: Trafikkulykke. Fjerning av bildør, ansatt fikk en vridning som førte til låsing i ryggen.
- Mandal: Glatt veibane, en ansatt kjørte utfor, brist i ribbein.
- Åmot: I forbindelse med oppstart av pumpe, elektrisk oppstart virket ikke, skulle startes manuelt, fikk tilbakeslag, førte til forstuing av finger.
- Mandal: Under kurs i elveredning, ansatt skulle hoppe ut i elva med ryggen først, traff en stein som lå under vann, slo seg i nedre del av ryggen.
- Farsund: Under en PLIVO (Pågående Livstruende Vold) øvelse ble en ansatt brukt som markør som en voldelig person. Han fikk 2 mann over seg som resulterte i brist/brudd av ribbein.

4.4 Verneombud.

Hovedverneombud: Trygve Gundersen til 30.08.17, deretter Morten Thomassen, Mandal.
Verneombud stasjon Farsund: Kristoffer B. Salvesen (for tiden i permisjon).

4.5 Postalt tilsyn.

Arbeidstilsynet har gjennomført postalt tilsyn av alle landets brannvesen. BvS har hatt en konstruktiv og god dialog med Arbeidstilsynet. Vi har utarbeidet dokumentasjon med påfølgende plan på utbedring av vaske- og tørkerom, garderober og ventilasjon etc. Dette er behandlet av styret og representantskapet og bevilget midler til utførelse i løpet av 2018 og 2019. Arbeidstilsynet har dermed lukket avvik i hht ovenstående.

4.6 Helseundersøkelser for deltid brannmannskap uten røykdykkertjeneste.
Arbeidstilsynet påpekte i det postale tilsynet at deltidsansatte brannmannskaper som ikke er røykdykkere skal inkluderes i helseundersøkelse. I samarbeid med BHT utarbeider vi ROS-analyse som skal kartlegge mannskapenes eksponeringshistorie av farlige stoffer (røyk etc), samt det psykososiale arbeidsmiljøet.

4.7 Helseundersøkelser for røyk, kjemikalie- og redningsdykkere.
BvS er tilknyttet bedriftshelsetjenesten (BHT), som er en godkjent bedriftshelsetjeneste,
BHT bidrar med råd og veiledning i saker som gjelder helse, miljø og sikkerhet.
Det er krav til at alle røykdykkere skal til legeundersøkelse basert på alder: hvert 5 år under 40 år, hvert 2 år etter 40 år og hvert år etter 50 år.
Heltidsansatte gjennomfører helseundersøkelsen hos bedriftslegen, deltidsansatte til egen fastlege.
Vi fikk imidlertid noen utfordringer i forhold til det postale tilsynet fra Arbeidstilsynet.
De krever at arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstakere får egnet helseundersøkelse som bygger på en risikovurdering av faren for kjemisk eksponering og arbeidstakernes arbeidsmiljø og helse. Arbeidstilsynet vil ha skriftlig bekreftelse som viser at det gis egnet helseundersøkelse av kompetent lege til alle røyk- og kjemikaliedykkere i BvS. Utfordringen var å finne definisjon på hva kompetent lege innebærer, da det ikke er en egen godkjenning.

BvS valgte å løse utfordringen med at Bedriftslege Ute Walvik utarbeidet et dokument spesielt for leger som skal foreta helseundersøkelsen utfra en veiledning om helseundersøkelse og fysiske tester for røyk og kjemikaliedykkere. Denne veilederen blir sendt til aktuelle legesenter, eller at den enkelte brannmann tar med veiledning og skjema til sin fastlege.

4.8 Inkluderende arbeidsliv (IA-bedrift).
BvS ble IA bedrift i 2014.Det er laget en handlingsplan for perioden oktober 2014 til desember 2018. I handlingsplanen er det definerte delmål, tiltak, tidsfrister og kommentarer for å nå hovedmålet, som er:
- å bedre arbeidsmiljøet, styrke jobbnærværet, forebygge og redusere sykefravær og hindre utstøting og frafall i arbeidslivet.

4.9 Sykefravær.

Ansvar		Syk %	Mulige dgv	Egen 0-3 dgv	Syk 0-3 dgv	Egen 4-16 dgv	Syk 17-56 dgv	Syk 4-16 dgv	Syk >56 dgv
1100	Beredskap	3,53	6460,74	5,00	1,00	6,00	184,3	31,75	135,04
1200	Feieravd.	3,50	1387,26	6,50	1,00	9,00	22,00	10,00	0,00
1400	Forebyggende	3,33	1337,00	4,50	0,00	3,00	31,50	5,50	19,50
		3,50	**9185,00**	**16,00**	**2,00**	**18,00**	**237,80**	**47,25**	**154,54**

Sykefraværet i 2017 var 3,5 %, 2016 var 5,64 %. Målsetting er lavest mulig sykefravær, i 2015 var sykefraværet 2,59 %.

4.10 Fysisk test og trening.
Alle røykdykkere skal gjennomføre fysisk test hvert år. Fysisk test er krevende, og BvS prøver så langt det er mulig å legge til rette for at mannskapene har muligheter for å trene.

Alle nye mannskaper må gjennom legesjekk, fysisk test, enkel klaustrofobitest og test i høyde. Dette for at vi får et signal på om han/hun egner seg til å være røykdykker.
Slik foregår fysisk test:
For at testen, på så mange mannskaper, skal kunne gjennomføres på en mest mulig smidig måte, er vi 3instruktører med hver våre oppgaver. Vi kan ha opptil 18-20 mannskaper gjennom på en kveld. Tredemølle blir fraktet til aktuelle brannstasjoner. Før test igangsettes, skal blodtrykk måles, testpersonen skal ikke ha et blodtrykk over 160/90.

Følgende tester skal gjennomføres:

Fysisk utholdenhet
Testpersonen skal gå på tredemøllen i romtemperatur (16-24 °C), uten å holde seg i rekkverket, og båndet skal ha konstant hastighet på 5,6 km/t (10,4 min/km). Testen tar åtte minutter og brannmannen skal gå med utrykningstøy og flasker på til sammen 23kg.

Muskelstyrke
Test av ben- og hofteleddsstrekkere
Røyk- og kjemikaliedykkeren har på joggesko/turnsko og bærer utrykningsundertøy, vernebukse, vernejakke og en 18 kg tung stålflaske (eller annet, som f.eks. en 18 kg tung sandsekk) på ryggen. Kravet er å gjennomføre minst 15 stk.

Test av armstrekkere og brystmuskulatur
Han eller hun legger seg ned på gulvet i fot-håndstående. Håndflatene plasseres i gulvet med skulderbreddes avstand med fingertuppene pekende fremover. Kroppen skal være helt strak. Kravet er minst 7 repetisjoner.

Test av armbøyere og skuldermuskulatur
Røyk- og kjemikaliedykkeren henger under en bom med undertak (håndflatene mot ansiktet).
Her er kravet 15 repetisjoner.

Brannmannskaper i vakt skal bestå fysisk test hvert år.

5.0 ØVELSER – KOMPETANSEHEVING.

Brannvesenets hovedoppgave i samfunnet er å forebygge brann- og akutt forurensning samt trene beredskapsstyrken til å takle de oppgaver vi kan bli stilt ovenfor.
Brannvesenets drift i seg selv påvirker ikke det ytre miljø. Men jfr. røykdykkerveiledningen skal samtlige røykdykkere gjennomføre èn varm øvelse i året.

5.1Brannøvingsfelt.

Foto BvS: Øvelsesfeltet på Alcoa Norway AS i Farsund

I samarbeid med Alcoa Norway i Farsund har vi utviklet og bygget et øvelsesområde bestående av utrangert smelteovn og containere. Her kan vi øve brannmannskapene på arbeid i brannmiljø, hvor vi kan oppnå høye temperaturer som tilfredsstiller våre behov til varm øvelse. I tillegg er det en egen 40 fots container som er innredet som labyrint for testing av klaustrofobi i fbm den årlige testen av røykdykkere.
Øvelsesområdet brukes også ved gjennomføring av grunnutdanning av deltids brannmannskap.

5.2 Varm røykdykkerøvelse.

Heltidsansatte ved brannstasjonen i Farsund har ansvar for drift og utvikling av øvelsesområdet. De utvikler øvingsfeltet fortløpende. Samtlige røykdykkere i BvS skal gjennom èn "varm røykdykkerøvelse" årlig. Denne øvelsen blir lagt til øvingsfeltet, dersom vi ikke har et hus vi kan brenne lokalt. Øvingsfeltet er i kontinuerlig utvikling, med svært gode tilbakemeldinger fra mannskapene.

Bildet viser røykdykkere som ligger på gulvet for å verne seg mot varmen. Stor forskjell på temperatur over og under dørklinke. Rommet som brenner har en temperatur på rundt 500 grader.

Foto: Øvelse innsats mot overtent rom

5.3 Krav til øvelse.

Røykdykkerveiledningen og Helse Miljø og Sikkerhet setter krav til kompetanse og øvelse ihht de oppgaver man kan bli stilt ovenfor.
Røyk- og kjemikaliedykkere må vedlikeholde og utvikle sine kunnskaper og ferdigheter gjennom tilrettelagte årlige øvelser. Arbeidsgiver har ansvar for å utarbeide årlige øvelsesplaner.

<u>Øvelsesfrekvens.</u>
Personell som utøver røykdykkerinnsats må minst ha:

- 4 røykdykkerøvelser per år, herav minst èn varm øvelse.

Personell som utøver både røyk- og kjemikaliedykkerinnsats må minst ha:

- 6 røykdykker- og kjemikaliedykkerøvelser per år, herav minst èn varm røykdykkerøvelse og èn skarp kjemikaliedykkerøvelse

Øvelse, opplæring og kompetanseheving av heltid- og deltidsmannskap er en viktig og prioritert oppgave. Èn person fra ledelsen er ansvarlig for all opplæring og øvelse av brannmannskapene. Heltidsansatte utrykningsledere og brannkonstabler er instruktører under øvelse- og opplæring av deltidsmannskapene.

5.4 Øvelser brannmannskap heltid.

Kasernert styrke Mandal:

Kasernerte brannmannskap i Mandal har øvelse hver mandag.
Vaktlag + 1 brannmester forebyggende avd.

Mandag kl. 08.30 – 15.00	Brann- og redning, vanndykkerøvelse.
Heltidsansatte Farsund: Torsdag hver 4. uke, kl. 08.30 – 15.00	Brannøvelse, samme opplegg som gjennomføres med deltidsstyrken.

5.5 Øvelser brannmannskap deltid i dreiende vakt.

I Farsund og Lyngdal har vi vaktlag på 4 personer, utrykningsleder og 3 konstabler, med vakt hver 4. uke. Ved vaktbytte har påtroppende vaktlag gjennomgang av personlig verneutstyr, bil- og utstyr, sjåfør tester brannbil og tankbil. I løpet av året er det også fellesøvelser med samtlige ansatte på stasjonen.

Lyngdal:

Mandag kl. 17.00 – 18.00	Vaktlaget på 4, utrykningsleder og 3 brannkonstabler

Farsund:

Mandag kl. 18.00 – 19.00	Vaktlaget på 4, utrykningsleder og 3 brannkonstabler

5.5.1 Øvelser brannmannskap deltid uten vakt.

For de resterende 132deltid brannmannskaper har vi gjennomført 7 - 10 øvelser i løpet av året.

5.5.2 Innsats øvelser brannmannskap deltid dreiende/uten vakt.

Alle stasjoner som har deltids brannmannskaper gjennomfører to innsatsøvelser årlig, hhv vår og høst.
Tema for disse øvelsene varierer fra stasjon til stasjon, risiko i stasjonenes ansvarsområde bestemmer.

Eksempler på risiko:
Sykehjem- og omsorgssenter, industri, kraftstasjoner, hoteller/overnattings steder, tuneller tog/vei.

Andre temaer som inngår i innsatsøvelser:

- Trafikkulykker der vi samhandler med andre etater
- Vannforsyning til enkelte objekt
- Redningstekniske utfordringer

5.6 Vinterøvelse Ljosland.

Det blir gjennomført snøskredøvelse med brannmannskapene i Åseral hvert annet år.
Øvelsen er et samvirke mellom Åseral kommune, Sivilforsvaret, lokal fjellredningsgruppe og Brannvesenet Sør.

5.7 Samvirkeøvelse politi, ambulanse- og brann
Representant fra politiet, ambulansetjenesten og BvS utgjør en arbeidsgruppe for planlegging og gjennomføring av 3 samvirkeøvelser per år. Tema er aktuelle scenario nødetatene kan bli stilt ovenfor. Trafikkulykke, brann i tunnel, voldssituasjon, opplæring i bruk av Nødnett og redning av personer i ulendt terreng osv.

Samvirkeøvelser er utrolig verdifullt med tanke på jobben vi sammen skal utføre på reelle hendelser ute på skadested.

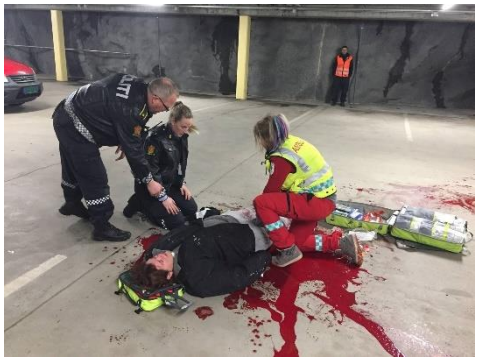
Foto: Samvirkeøvelse, forflytting av pasient på båre i bratt terreng, førstehjelp til såret pasient.

5.8 Hjertestarter.
BvS har hjertestarter på brannbilen ved 11 brannstasjoner/depot. Opplæring i bruk av hjertestarter for profesjonelle mannskaper er ganske omfattende, de skal ha grunnopplæring og påfølgende årlig resertifisering.
Erfaring viser at det er økende antall utrykninger for å bistå ambulansetjenesten med hjertestarter og bæreoppdrag.
Følgende brannstasjoner/depot er utstyrt med hjertestarter: L1 Mandal, L2 Åseral, L3 Konsmo, M3 Byremo, L4 Spangereid, M4 Vigmostad, L6 Birkeland i Hægebostad, L7 Farsund, L8 Kvinesdal, L9 Marnardal og M9 Bjelland.

5.9 Pågående livstruende vold (PLIVO).
En av samfunnets viktigste oppgave er å beskytte befolkningen og yte rask, kvalifisert og koordinert hjelp når det inntreffer hendelser som truer liv og helse.
Erfaringene fra hendelsene 22. juli 2011 i Regjeringskvartalet og Utøya samt bl.a. drap på Valdresekspressen og flere episoder med skoleskyting i bl.a. Finland, Tyskland og USA de senere år, har med all tydelighet vist behovet for å sikre en god beredskap for å håndtere situasjoner der befolkningens liv og helse blir truet.
Det fører med seg at brannvesen, politi og ambulanse må inn i nye roller for raskt å kunne eliminere en gjerningsperson og evakuere skadde effektivt. I enkelte situasjoner risikerer brannvesenet å være første utrykningsenhet på stedet. Det gjelder da å vite hva vår rolle er, og ikke minst våre begrensninger på hvordan vi skal reagere.
Lokalt har vi hatt flere små PLIVO øvelser i samvirke med politi, ambulanse og brann.

DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet- og beredskap), POD (Politidirektoratet) og Helsedirektoratet har utarbeidet en nasjonal prosedyre for håndtering av PLIVO hendelser. Det er politiets operasjonssentral som definerer hva som er en PLIVO aksjon, samt leder aksjonen.

5.9.1 Èn dags opplæring i PLIVO.
Justisdepartementet har pålagt POD, DSB og Helsedirektoratet at det årlig skal gjennomføres èn dags PLIVO øvelse for nødetatene i hele landet. I 2017 ble faste brannmannskaper i Mandal og

Farsund samt deltids utrykningsledere i Lyngdal og Kvinesdal opplært og trent i PLIVO aksjoner. Treningen var ved v.g. skole i Mandal og Lyngdal.

5.10 Overflateredning.

Gjensidigestiftelsen gav mange millioner kroner til styrking av norsk brannberedskap gjennom prosjektet «Det store brannløftet». Dette er Gjensidiges folkegave i forbindelse med 200 års markeringen av selskapet.

I den anledning ble BvS tildelt grunnpakke med overflateredningsutstyr til 4 brannstasjoner. I tillegg fikk utrykningsleder ved Mandal brannstasjon instruktørkurs i overflateredning, og innehar nå rollen som hovedinstruktør for øvrige brannvesen på Agder for «Det store brannløftet». Bildet er fra øvelsen i Mandalselva.

Grunnpakke med overflateredningsutstyr skal plasseres ut på brannstasjonen i Mandal, Farsund Kvinesdal, og Åseral. Mannskaper som skal utøve denne tjenesten skal ha 12 timers kurs. I budsjett for 2017 var det avsatt kr. 310.000 til dette formålet, men det var kun mannskapene ved brannstasjonen i Mandal som fikk gjennomført kurset i 2017. Midler til kurs i overflateredning vil bli foreslått overført til 2018 budsjettet.

5.11 LRS Øvingsutvalg.
Politimesteren har som leder for den lokale redningstjenesten på Agder opprettet LRS-øvingsutvalg. Utvalget består av politiet, fylkesmannen, Sivilforsvaret, Sørlandets sykehus, Heimevernet og de 4 brannsjefene for interkommunale brannvesen.
Målsetting er å planlegge og gjennomføre èn stor øvelse på Agder hvert år. Øvelsene skal være av et omfang som også utfordrer beredskapsledelsen i angjeldende kommune.

5.11.1 LRS øvelse.
I 2017 var det jernbaneulykke i Hægebostadtunnelen som var tema for LRS-øvelsen. Dette var en omfattende samvirkeøvelse med alle nødetater involvert. Fra BvS deltok brannmannskap fra brannstasjonen på Birkeland og Eiken i Hægebostad, Konsmo og Mandal.
Hele organiseringen av et stort og omfattende skadested ble etablert, med eget KO (kommandoplass) for innsatsleder politi, brann og helse.
Både Hægebostad og Audnedal kommune var involvert i øvelsen.

5.12 Kompetanseheving / utvikling.
I tillegg til intern opplæring og trening, skjer planlagt kompetanseutvikling først og fremst ved Norges brannskole (NBSK) i Fjelldal og ved Kystverkets Beredskaps- og kontrollavdeling i Horten.

5.12.1 Grunnkurs deltidsreformen.
Jfr Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen skal deltids brannmannskap gjennomføre grunnutdanning på lik linje med yrkes brannkonstabler.

Kravene som stilles til deltidsansatte brannkonstabler er omfattende. Dimensjoneringsforskriften krever at deltids brannmannskaper skal ha gjennomført grunnutdanning som brannkonstabel. Per dd har 132 av våre brannmannskaper gjennomført grunnutdanning.
Vi har gjennomført grunnkurs for 16-18 brannmannskap hver vinter, starter opp på høsten med avslutning rundt påsketider med èn praksisuke hvor alle momenter fra teoriopplæringen er tema, vannforsyning, røykdykking og trafikkulykke. Øvelsene foregår gjennom hele dagen og arrangeres i full skala. Grunnkurs ble gjennomført i 2017.
Til og med 2017 har staten bevilget midler til grunnutdanning, fra 2018 må kommunene betale for grunnutdanning ved nyrekruttering av brannmannskap.

5.12.2 Beredskapskurs trinn 1
Det foreligger også krav om at deltid utrykningsledere skal ha gjennomført beredskapskurs trinn 1. Oppbyggingen og varigheten er samme som for grunnkurs. Setesdal brannvesen IKS har personell med kompetanse til å være kursleder regionalt på vegne av Norges brannskole. BvS har fortsatt 12 utrykningsledere deltid som mangler beredskapskurs trinn 1.

5.13 Utvidet førerkort kl C og kode 160
Jfr ROS-analysen til BvS må ca halvparten av deltidsmannskapene våre ha førerkort kl C / C1 for lastebil (stor brannbil/tankbil) og kode 160 som er kompetansebevis for utrykningskjøring. Ved ansettelse av nye deltidsmannskap prøver vi å rekruttere personell med førerkort kl C, men unge mennesker som har dette førerkort «vokser ikke på trær». Inneværende år har 6 deltids brannmannskap fått førerkort kl C gjennom BvS.

5.14 Gjennomførte kurs og seminarer eksternt

2017

Gjennomførte kurs / seminarer, adm, beredskap, forebyggende og feieravdeling:				
Deltager	Emne	Arrangør	Sted	Dager /Uker
18	Grunnkurs	Nbsk/BvS	Tingparken	
2	IUA lederforum	Salten B & R.	Bodø	1
1	Landsmøte NBLF	NBLF	Gardemoen	2
2	Brannvesenkonferansen	DSB	Gardermoen	2
3	7 trinnsmodellen	KBR	KBR	1
1	Beredskapskurs trinn 3	NBSK	Tjeldsund	3 uker + 2 uker
1	Hovedinstruktør overflateredning	Gjensidigestiftelsen	Hønefoss	3
3	Seminar, brannmenn mot kreft	Brannmenn mot kreft	Bergen	2
2	Forebyggende Forum	Ålesund Brannvesen	Ålesund	2
10	Brann i El bil	Fagforbundet	Mandal	1
10	Lederseminar (Harald Fladseth)	BvS	Mandal	1
16	Interkommunal lederøvelse	Kystverket	Mandal	2
1	Feierutdanning	NBSK	Tjeldsund	6 uker
3	IUA seminar	Kystverket	Oslo	2

5	Tverretatlig Fagdag	Sivilforsvaret	Arendal	1
19	Tunellseminar	BvS	Farsund	1
2	IKT-seminar, Powel dagene	Powel	Oslo	1
8	Instruktørkurs Overflateredning	BvS/NBSK	Marnardal	3
1	Fyrverkerikurs	Norsk Brannvernforening	Kr. Sand	1
6	Førerkort kl C	Bentz trafikkskole	Lyngdal	

6.0 UTRYKNINGSTJENESTE.

6.1 Overordnet vakt.

Overordnet vakt er en dreiende døgnkontinuerlig vaktordning med kvalifisert personell som har brannsjefens myndighet i innsatssituasjon. Ved større branner- og ulykker bør brannsjefen vurdere om han skal rykke ut. BvS er organisert med èn felles overordnet vakt for hele regionen.

6.2 Innsatstid.

Beredskapen ved brannstasjonene er ganske variert, men minstekrav til beredskap i hht dimensjoneringsforskriften er overholdt.
"Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/sykehjem m.v., strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført.
Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikke overstige 20 minutter. Innsats utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innsatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter".

6.3 Vaktberedskap.

6.3.1 Mandal.

Beredskap innenfor ordinær arbeidstid, 4 personer kasernert:
1 utrykningsleder
2 brannkonstabler
1 brannmester (forebyggende avd. / adm)

Beredskap utenfor ordinær arbeidstid på virkedager, 4 personer:
1 utrykningsleder i kasernert vakt
2 brannkonstabler i kasernert vakt
1 brannkonstabel (deltid) på dreiende hjemmevakt

Beredskap fra lørdag kl. 14 til mandag kl. 08 samt bevegelige helligdager, 4 personer i dreiende vakt:
1 utrykningsleder
3 brannkonstabler (heltid / deltid)
Ved fravær (sykdom/ferie/kurs) innenfor ordinær arbeidstid erstattes kasernert mannskap med annet dagpersonell.
Ved fravær (sykdom/ferie/kurs) utenfor ordinær arbeidstid erstattes kasernert mannskap med dreiende hjemmevakt.

6.3.2 Farsund.
Beredskap innenfor ordinær arbeidstid, 4 personer:
1 utrykningsleder i kasernert vakt
3 brannkonstabler (deltid) på dreiende hjemmevakt

Beredskap utenfor ord. arbeidstid samt helg og bevegelige helligdager, 4 personer i dreiende vakt:
1 utrykningsleder
3 brannkonstabler (deltid)

6.3.3 Lyngdal.
Beredskap hele døgnet samt helg og bevegelige helligdager, 4 personer i dreiende vakt:
1 utrykningsleder (deltid)
3 brannkonstabler (deltid)

6.3.4 Kvinesdal (Åmot).
Beredskap hele døgnet samt helg og bevegelige helligdager, 1 utrykningsleder i dreiende vakt:
Styrken for øvrig har ikke vakt. Hele styrken blir kalt ut ved bygningsbranner, øvrige utrykninger blir halve styrken utkalt. Det etableres vaktlag på 4 personer (utrykningsleder + 3 brannkonstabler) i dreiende vakt i Påsken, Pinsen, helgene i fellesferien og Nyttårsaften.

6.3.5 Øvrige stasjoner.
Ved brannstasjoner forøvrig er det ikke krav til personell på dreiende hjemmevakt. Her blir hele styrken kalt ut ved alarm, erfaring viser at ca. 75 % av mannskapene møter utenfor ordinær arbeidstid. Brannmannskap har plikt til å møte på brannstasjonen når de mottar alarm over varslingsenhet.

6.4 Krav til bopel- og arbeidssted i forhold til brannstasjonen.
Dimensjoneringsforskriftens krav om at brannmannskap skal arbeide og bo så nær brannstasjonen at de ved alarm kan møte opp i løpet av 4 minutter på dagtid og 6 minutter på nattetid klarer vi ikke å oppfylle i distriktet. Stadig flere mennesker dagpendler til jobb, det innebærer at styrken på de lokale brannstasjonene blir redusert på dagtid. Ved dårlig oppmøte blir dette løst ved at vi også kaller ut brannmannskapene fra nærmeste nabostasjon.

6.5 Varsling av brannmannskap.
Nytt Nødnett samband er etablert og er i god drift. Nødnett gir mulighet til felles samband med andre nødetater, ambulanse, brann og politi. I tillegg kan vi kommunisere med Sivilforsvaret, rednings- skøyta samt enkelte frivillige organisasjoner.
Ved bruk av Nødnett i fbm brann- og ulykker, har det åpnet seg en ny «verden» for nødetatene Brannmannskapene varsles også via Nødnett, alle brannmannskapene har sin personlige radio/ varslingsenhet.
Mannskapene ved branndepot i Bjelland og Vigmostad blir ikke varslet via Nødnett, her blir det benyttet UMS-varsling (mobiltelefonvarsling).

110-sentralen har mulighet til å sende ut fellesvarsling via mobiltelefon. Dette er kun et supplement, da det er et forskriftskrav om at varsling av brannmannskap skal skje via eget nett og varslingsenhet.

I løpet av 2017 har Nødnett falt ut flere ganger i deler av vår region pga bortfall av strøm. Erfaring har vist at batterikapasiteten på basestasjonene ikke er tilstrekkelig. Denne problemstilling blir det felles oppfølging fra nødetatene mot direktoratet.

6.6 Felles 110-sentral.
Felles 110-sentral for Agder er lokalisert ved brannstasjonen i Arendal. 110-sentralen fungerer som et felles sentralbord for melding om brann- og akutt forurensning for 29 kommuner med henimot 300.000 innbyggere. Den er bemannet med 2-3 operatører gjennom hele døgnet.

110-sentralen er organisert etter kommunevertsmodellen, finansiert i spleiselag mellom brannvesenene på Agder, kostnad i 2017 kr. 42 per innbygger.
Automatiske brannalarmanlegg er tilknyttet 110-sentralen, men kundeforholdet er mellom byggeier og lokalt brannvesen. 10 % av inntektene for automatiske alarmer tilfaller 110-sentralen.
Brannsjefene på Agder utgjør styringsgruppe for sentralen.

6.6.1 Samlokalisering av 110/112.
Stortinget har vedtatt nærpolitireformen, hvor antall politidistrikt skal reduseres fra 27 til 12 på landsbasis. Stortinget har videre vedtatt at politiets operasjonssentral 112 og brannvesenets alarmsentral 110 skal samlokaliseres, med èn sentral i hvert politidistrikt. 110- og 112-sentralene skal etableres der hvor politimesteren har hovedsete, for Agder er det Kristiansand. Kostnader for flytting skal i hovedsak dekkes av staten.

Felles 110-sentral for Agder ble etablert i 2004, lokalisert i Arendal brannstasjon. Drift av 110-sentralen er en kommunal oppgave, et spleiselag som per dd drives etter kommunevertsmodellen av Arendal kommune, organisert etter kommuneloven § 27.
Kristiansand kommune har fått oppdrag fra DSB å iverksette flytting av Agder 110-sentral. I den anledning er det nedsatt en prosjektgruppe med følgende kandidater;
Harald Karlsen fra Kristiansand kommune leder gruppen, øvrige medlemmer er brannsjefene i hhv ØABV, KBR og BvS, samt leder av 110-sentralen og tillitsvalgt.
Planleggingen er i gang, men den fysiske samlokalisering av 112 politi og 110 brann er en del fram i tid. Slik det ser ut per dd, vil det ikke bli samlokalisering før Agder politidistrikt kommer inn i nytt bygg eller nåværende lokaler blir renovert, tidligst 2022/23.

7.0 MATERIELL.

7.1 Brannbiler – tankbiler.
Samtlige brannstasjoner/depot har minimum brannbil med vanntank og tilhørende utstyr.
Mandal, Farsund, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Åseral har også tankbil med 10–14 m³ vann.
Brannbil i Audnedal (Konsmo og Byremo), Mandal, Farsund, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal, Spangereid, Marnardal og Åseral har redningsverktøy for frigjøring av fastklemte personer i bilvrak ved trafikkulykker.

7.2 Spesialbiler.
Ved hovedstasjonen har vi tre spesialbiler som blir brukt i hele regionen:

- Èn redskapsbil er utstyrt med kompressor for luftfylling av røyk- og vanndykkerflasker på skadested, røykdykkerapparater, røykvifte, slangemateriell etc. Bilen er også utstyrt med kald drikke, kaffetrakter, tørrmat (middag) etc. til brannmannskapene under innsats.
  Etter endt brann blir lokal brannbil fylt opp med nye røykdykkerapparater og slanger. Det brukte utstyret blir tatt inn til stasjonen i Mandal for vask og istandsetting.

- Èn rednings- og dykkerbil til bruk ved trafikk- og drukningsulykker.

- Èn stigebil på 32 meters lengde, den er også utstyrt med vannkanon og mulighet for plassering av båre samt overtrykksvifte på kurv i enden av stigen.

7.3 Nye biler.
I løpet av 2017 har vi anskaffet ny brannbil L81 til Kvinesdal og ny redskapsbil L15 til Mandal.

7.3.1 Brannbil L81.
Kvinesdal brannstasjon på Åmot fikk ny brannbil i desember 2017. Bilen er levert av Egenes Brannteknikk AS i Flekkefjord. Chassis er MAN 4x4 (firehjulstrekk) med automatgir.

Bilen er godt utstyrt med vinsj i front, nytt batteri drevet frigjøringsverktøy, lysmast, vannkanon etc.

Bilen har en brannpumpe som kan levere 4.000 liter/ minutt, vanntank på 3.000 liter.
Bilen er registrert for 5 personer, herav 3 røykdykkere i baksetet.
Tilbakemelding fra alle mannskapene er svært positive.

Brannbil som var stasjonert i Kvinesdal har vært gjennom en service og «oppfrisking» på Mandal brannstasjon. Den er nå stasjonert på Byremo, noe som er svært godt mottatt av mannskapene der.

Brannbil som var stasjonert på Byremo har vært gjennom en service og «oppfrisking» på Mandal brannstasjon. Den er nå stasjonert på Kvinlog, noe som er svært godt mottatt av mannskapene der.

Brannbilen som var stasjonert på Kvinlog er en 37 år gammel Dodge. Den er tatt ut av drift og vil bli avhendet.

7.3.2 Redskapsbil L15.
Redskapsbil L15 er en varebil/kassevogn vi har hatt i BvS i over 15 år. Den er stasjonert i Mandal og rykker ut i hele regionen ved bygningsbranner og større skog- og krattbranner.
Brannmannskapene som bemanner bilen er yrkesbrannmannskap og dermed også en god støtte for deltidsbrannmannskapene ute i distriktet.
Målsetting med redskapsbilen er at brannstasjonene våre med deltids brannmannskap skal få rent og «nytt» utstyr som erstatning for det utstyret som er brukt i fbm brannslokking. Bilen er derfor innredet med suppleringsutstyr, røykdykkerapparater, slangemateriell, utrykningsbekledning for skift ute i felt etter røykdykkerinnsats.
Lokal brannbil kan returnere til sin brannstasjon etter innsats, alt utstyr er rent, innsatsen er dermed ferdig for deres del. Det brukte infisert utstyret fra skadestedet returneres til Mandal for rengjøring og istandsetting.

Redskapsbilen er også utstyrt med mat, drikke og kaffe, noe som blir godt mottatt av brannmannskapene under innsats.

7.3.2.1 Ny redskapsbil L15.
Med bakgrunn i det fokus det er blitt på røykdykking, brannslokking og kreftfare har Arbeidstilsynet gjennomført postalt tilsyn av landets brannvesen med fokus på skillet mellom «skitten sone» og «ren sone» på brannstasjonene og ivaretakelse av brannmannskapenes helse.

I BvS har vi sagt at alle brannstasjoner, unntatt Mandal og Farsund skal være «ren sone». Skillet mellom «skitten sone» og «ren sone» skal vi ha på brannstedet, ny redskapsbil skal utgjøre skillet.

Ny Redskapsbil L15 er nettopp mottatt. Innredning av bilen blir sluttført av brannmannskapene i Mandal. Redskapsbil er bygget på 15 års erfaring, den har to rom, hvor det bakre rommet utgjør «skitten sone». Fremre rom inneholder bl.a. «ny» utrykningsbekledning som erstatning for det infiserte etter innsats.

8.0 UTRYKNINGER.

2017 var et normalt år i hht antall utrykninger med totalt 756. De fleste innsatsene blir stort sett håndtert av 4 til 6 brannmannskaper, mens bygningsbranner, skog- og krattbranner trenger ytterlige personellressurser. Stor skogbrann som går over flere døgn, er svært ressurskrevende, kommer raskt opp i flere hundre tusen kroner i lønns- og driftsutgifter. Siste året har vi vært forskånet for store skog- og krattbranner hvor vi har hatt behov for bistand fra skogbrannhelikopter og personell fra Sivilforsvaret.

Utrykninger i Brannvesenet Sør IKS 2017

Brann i:	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Bygning	32	35	30	31	48	39
Pipe / fyringsanlegg	38	19	19	14	18	21
Brann i skog, grass, kratt	19	40	30	18	35	15
Brann i tog					2	
Brann i skip/båt	1	0	1	0	1	
Brann i bil, lastebil, maskin	13	24	19	15	15	14
Annen brann	14	19	14	26	19	21
Brannhindrende tiltak	39	33	62	23	29	34
Dykkeroppdrag	9	10	15	5	10	6
Trafikkulykke	49	52	68	55	57	37
Redning, hjertestarter, helseoppdrag			11	25	24	33
Bistand politi						6
Dyreoppdrag						3
Uhell transport farlig gods	0	0	0	0	0	0
Akutt forurensning	13	11	8	10		6
Naturhendelser / flom etc	2	5	6	6		11
Reell alarm				10		
Unødig alarm	249	224	255	275	270	315
Falsk alarm	7	6	11	8		4

Innbrudd		93	93	46		
Andre oppdrag	184	144	140	168	182	191
Totalt antall utrykninger	**669**	**715**	**786**	**735**	**710**	**756**

8.1 Bygningsbranner.
Ingen mennesker omkom i fbm brann i vår region i 2017. Det var heller ikke spesialt store branner i 2017.

8.2 Pipebranner.
Antall pipebranner svinger fra år til år, da værforholdene med påfølgende fyringsmønster er utslagsgivende. Når vinteren er mild, blir det mye fyring med redusert trekk, dette gir oppsamling av beksot i fyringsanlegget. Når omslaget kommer og kulda setter inn, fyrer vi atskillig hardere. Dette resulterer ofte i at oppsamlet sot og beksot tar fyr med påfølgende pipebrann.
Det er registrert > 20.000 fyringsanlegg (piper) i regionen.
Fyringsmønsteret i hjemmene er i endring. Det er installert mange nye fyringsanlegg, såkalte rentbrennende ovner som har bedre forbrenning og produserer mindre sot. Mange har også installert varmepumpe de senere år for å få en høyere og jevnere innetemperatur. Vedovnen blir brukt mindre til småfyring, det er bra for det er nettopp denne type fyring som produserer mye beksot i fyringsanlegget.

8.3 Skog, grass- og krattbranner.
Vi har hatt 15 utrykninger til grass- og krattbranner. Antallet varierer fra år til år, avhengig av værforhold.
Alle grass- og krattbrannene var greie å få kontroll over, uten at vi måtte sette inn store styrker.

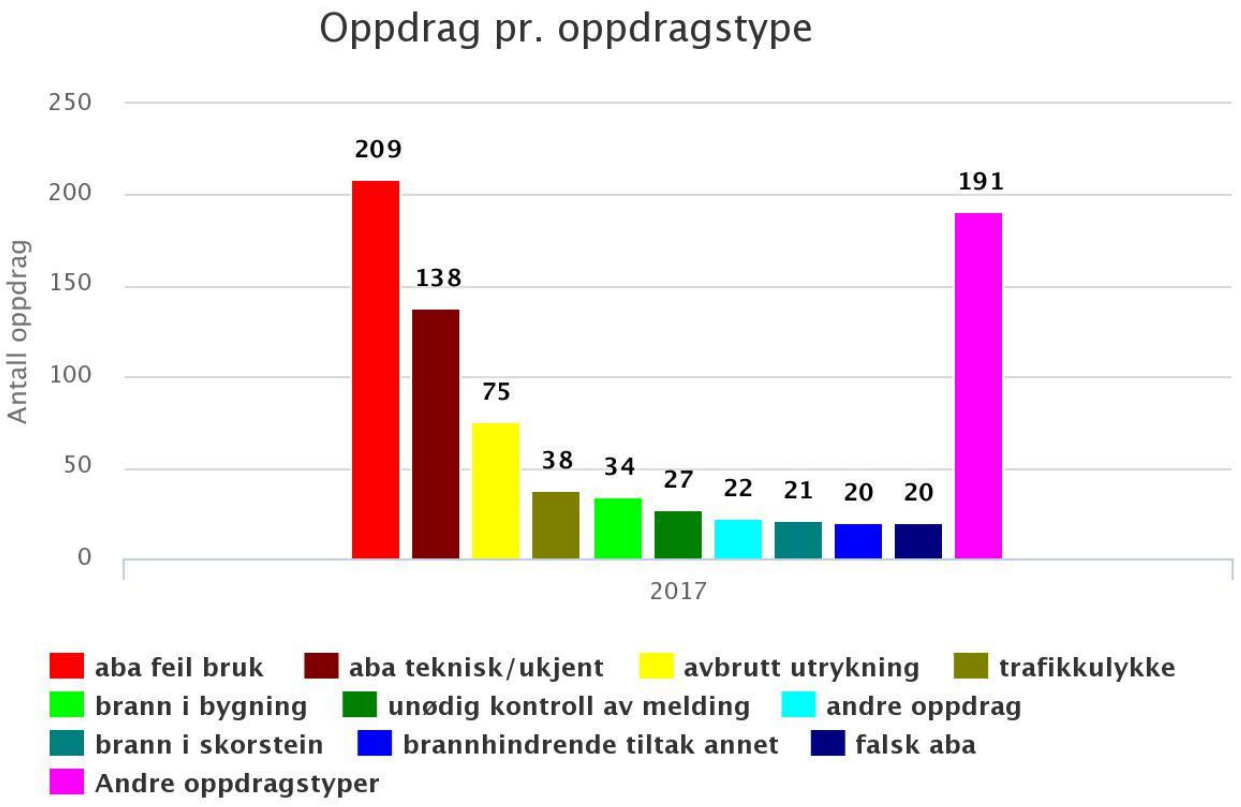

8.4 Bilbrann.
Biler antennes under kjøring, og av og til når de står parkert. Siste året har det vært en nedgang i forhold til foregående år.
En utfordring er elektriske biler. Det kreves mye mer ressurser og kompetanse for å slokke en el.bil enn vanlig bensin- eller dieseldreven biler.

8.5 Annen brann.
Dette er en sekkepost med alt fra bål, søppeldunker etc

8.6 Brannhindrende tiltak.
Aksjoner fra brannvesenet hvor brann er blitt hindret i startfasen.

8.7 Dykker/froskemannstjenesten.
Froskemannstjenesten ble etablert ved brannstasjonen i Mandal på slutten av 1980-tallet. Det er til enhver tid froskemann på vaktlaget. Ved drukning/behov for redningsdykker, rykker vi ut med redningsbil og froskemenn til alle kommunene i regionen.

I de senere år er kravene til denne tjenesten blitt veldig omfattende i hht utdanning og drift. For å bli godkjent redningsdykker i dag, må det gjennomføres et 9-ukers kurs i teori og praktisk redningsdykking. Froskemannstjenesten er «tung» å drifte, men særdeles viktig for regionens innbyggere når behovet er der.
Vi er stolte av å klare å opprettholde dykkertjeneste, noe vi mener er svært samfunnsnyttig, og dimensjonert i hht behovet.

8.8 Trafikkulykker.
Utrykninger med redningsbil og brannbil til større trafikkulykke hvor konsekvensen kan være at mennesker sitter fastklemt i kjøretøy, samt forebygge/sikre at ikke kjøretøyene begynner å brenne eller forurenser miljøet med lekkasje av bensin, diesel olje etc.

8.9 Redning, hjertestarter og helseoppdrag.
Brannmannskap ble utkalt 33 ganger i løpet av året til redningsoppdrag, assistanse med hjertestarter- og helseoppdrag.
Når AMK (Akutt Medisinsk Kommunikasjonssentral) mottar melding om hjertestans på pasient blir brannvesenet utkalt dersom ambulansen har lang kjørevei, eller lokal ambulanse er opptatt i annet oppdrag. Dette er en utfordrende oppgave, spesielt for deltids brannmannskap.

Brannvesenet blir også utkalt for å bistå ambulansetjenesten med bæring av pasienter, det være seg i forbindelse med skade/sykdom i skogen, på heia eller i forbindelse med henting av pasienter i hjemmet. Brannvesenet har også bistått med transport på sjøen.

Redningsoppdrag er alle typer redningsoppdrag som eksempelvis fallulykker, fastklemt person under tyngre gjenstand osv hvor BvS kan bistå med tekniske hjelpemidler som løfteputer, hydraulisk frigjøringsverktøy etc.

8.10 Bistand politi.
BvS bistår politiet ved behov, det være seg i fbm trusselsituasjoner, redning etc.

8.11 Dyreoppdrag.
BvS rykker fra tid til annen ut på oppdrag for redning av dyr. Det være seg ei ku som har ramlet i gjødselkjeller, en sau som sitter fast i naturen, eller ugle som har forvillet seg ned i pipe.

Foto: Kyr som hadde ramlet ned i gjødselkjeller, BvS bistod i redningsoperasjonen

8.12 Akutt forurensning.
Dette er utrykning i fbm varsel om forurensning av olje / kjemikalie søl på land og sjø.
Ingen alvorlige utslipp.

8.13 Naturhendelser – flom.
De senere år har vi alle opplevd «mer» vær, tørrere, våtere og kraftig vind. Dette har gitt nye utfordringer for brannvesenet. I fbm flommen i måneskiftet september/oktober 2017 bistod BvS i evakueringen av flere beboere i Lyngdal ved hjelp av flåte. En person ble reddet fra bil som ble tatt av flommen ved Løland i Lindesnes kommune. I tillegg var det også bistand med pumping av vann fra kjellere i samme periode.

8.14 Unødige utrykninger.
Unødig alarm: Utløst automatisk brannalarm fra bygning tilknyttet 110-sentral med påfølgende utrykning. Alarm som skyldes feil i utløsningen, teknisk feil osv.
Utrykninger til bygg med automatisk brannalarmanlegg tilknyttet 110-sentralener fortsatt for høyt. Det aksepteres 3 unødige utrykninger per kalenderår per objekt. Utrykninger utover det resulterer i et gebyr på kr. 5.000 + mva. Vi har sendt ut en del gebyrer, det er et virkemiddel som fungerer. Gebyret dekker stort sett reelle kostnader ved innkalling.
Dagens anlegg er såpass fintfølende at vi må forvente at det går en unødig alarm til brannvesenet av og til. Ved bedrifter blir alarm utløst i forbindelse med produksjon, litt røyk oppstår, eller annen ytre påvirkning.
Ved ferieboliger og omsorgsboliger er matlaging en typisk årsak til unødig brannutrykning, likeså damp fra dusjanlegg.
Det er tilknyttet 386 automatiske brannalarmanlegg til 110-sentralen. Vi hadde 270 unødige utrykninger til automatiske brannalarmanlegg.

8.15 Falsk alarm.
Falsk alarm: Alarm gitt i ond hensikt. Falske brannalarmer er først og fremst et problem ved skolene som har brannalarmanlegg med manuelle brannmeldere med direkte tilknytning til brannvesenet.

8.16 Andre oppdrag.
Andre oppdrag er en sekkepost for oppdrag som ikke kommer under forhåndsdefinerte oppdrag. Lensing av båter, rengjøring av veibane for oljesøl, samt andre forefallende oppdrag.

9.0 ARBEID / VEDLIKEHOLD.

9.1 Arbeid/vedlikehold utført av vaktstyrken i Mandal og Farsund.

Alt utstyr og brannmateriell blir kontrollert jevnlig. Ved brannstasjonene i distriktet blir internkontroll utført av lederen for den enkelte brannstasjon/depot.
I regionen har vi 15 stasjoner/depot med totalt vel 40 kjøretøy, 46 pumper, 16 motorsager, 5 strømaggregater, stigemateriell, kjemikalievern drakter og utstyr, 60 røykdykkerapparater samt slanger og slokkeutstyr. Alt materiell blir vedlikeholdt og reparert av brannmannskapene ved stasjonen i Mandal og Farsund.

10.0 FOREBYGGENDE AVDELING.

Forebyggende avdeling har hovedkontor i Mandal med avdelingskontor på brannstasjonen i hhv Farsund og Kvinesdal. Bemanning i hht dimensjoneringsforskriften, èn ansatt per 10.000 innbyggere pluss leder, totalt 6 personer.

10.1 Særskilte brannobjekt § 13.

Brannvesenet skal identifisere og føre fortegnelse over byggverk, opplag, områder, tunneler, virksomheter m.m. hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier.
Brannvesenet skal sørge for at det føres tilsyn i byggverk m.m. som nevnt i første ledd for å påse at disse er tilstrekkelig sikret mot brann. Tilsynet skal omfatte alle forhold av betydning for brannsikkerheten, herunder bygningsmessige, tekniske, utstyrsmessige og organisatoriske brannsikringstiltak og forhold av betydning for gjennomføring av brannbekjempelse og øvrig redningsinnsats.
Brannvesenet skal overfor sentral tilsynsmyndighet kunne dokumentere hvordan tilsyn med byggverk m.m. som nevnt i første ledd, som kommunen eier eller bruker, er gjennomført, og hvordan eventuelle pålegg er fulgt opp.
Kommunestyret selv kan gjennom lokal forskrift eller enkeltvedtak bestemme at det skal føres tilsyn med andre byggverk m.m. enn de som er omfattet av første ledd.
Departementet kan gi forskrifter om tilsyn med særskilte brannobjekter.

Tilsynsobjektene er delt inn i 3 kategorier – a, b og c objekt.

10.1.1 Særskilt brannobjekt gruppe a.

De viktigste objektene er i gruppe a som er bygninger og områder hvor brann kan medføre tap av mange liv. Dette er gjerne bygninger eller områder hvor det oppholder seg et større antall mennesker så som sykehus, sykehjem, aldershjem og lignende. Videre kommer hoteller og andre overnattingssteder, barnehager, undervisningslokaler og andre forsamlingslokaler. I slike objekter skal tilsynet gjennomføres årlig og skal prioriteres. Til sammen har BvS 312 a – objekter.

10.1.2 Særskilt brannobjekt gruppe b.

Objekter av type b omfatter bygninger, anlegg, opplag, tunneler og lignende som ved sin beskaffenhet eller den virksomhet som foregår i dem, antas å medføre særlig brannfare eller fare for stor brann, eller hvor brann kan medføre store samfunnsmessige konsekvenser.
I disse skal det også gjennomføres årlig tilsyn. Til sammen har BvS 59 b.

10.1.3 Særskilt brannobjekt gruppe c.

Objekter av gruppe c er viktige kulturhistoriske bygninger og anlegg hvor tilsynet skal gjennomføres minst hvert fjerde år. Til sammen har BvS 19.

1.1.2016 kom det en ny «Forebyggendeforskrift» som har en del strukturelle endringer i forhold til tidligere forskrifter. I den nye forskriften skal tilsynet være risikobasert, det vil si at frekvens for tilsyn fastsettes av en vurdering av risiko. Et hvert brannobjekt skulle tidligere ha en brannvernleder som koordinator mot brannvesenet. Denne rollen er forsvunnet fra forskriften, og tilsynet retter seg mer direkte mot eier og brukerorganisasjonene. Dette gjør igjen at for kommunale bygg så gjennomfører vi regelmessige tilsyn direkte mot eiervirksomheten i kommunen, disse har en frekvens på hvert tredje år. I 2017 utførte vi eiertilsyn mot Mandal, Marnardal og Lindesnes kommuner. Brukertilsyn her foretas etter risikovurderingen.

10.2 Tilsyn mot anlegg med farlig stoff.
Brannvesenet har tilsynsmyndighet mot virksomheter som behandler eller lagrer varer som omfattes av «Forskrift om farlig stoff» Hvert år initieres en tilsynsaksjon mot virksomheter som behandler farlig stoff. Det er DSB som velger ut hvilke anleggstyper det skal gjennomføres tilsyn mot, i 2016 var aksjonen rettet mot restauranter som benytter gass i forbindelse med matlagingen. Kontrollen skulle også gås i objekter som ikke omfattes av FAST registeret. Disse måtte brannvesenet søke å finne selv. Til sammen kontrollerte vi 9 restauranter.

10.3Ytterligere sikringstiltak og beredskap § 14.
Brannvesenet kan pålegge nødvendige brannverntiltak i enkelttilfeller for ethvert byggverk, opplag, områder, tunneler m.m.
Sentral tilsynsmyndighet kan pålegge eier av ethvert byggverk, opplag, områder, tunneler m.m som anses å utgjøre en ekstraordinær risiko innen kommunen, å etablere en egen brann- og ulykkesberedskap, eller bekoste og vedlikeholde en nødvendig oppgradering av det kommunale brannvesen. Brannvesenet er i dialog med Statnett i forbindelse med Kvinesdal stasjon om bekostning av utstyr for levering av vann til stasjonsområdet.

10.3.1 Samordnet tilsyn i landbruket.
Det har i 2017 ikke vært utøvd tilsyn mot landbruket. Det er mattilsynet som er myndigheten opp mot dyrebesetninger. BvS bistår mattilsynet med brannfaglige råd.

10.3.2 Tilsyn i tett verneverdig trehusbebyggelse.
I forbindelse med sikringsprosjekter mot tett verneverdig trehusbebyggelse er det i 2017 gjennomført brannøvelse for beboere ved Loshavn velforening.

Det er også gjennomført øvelse i bruk av slokkemateriell utplassert ved på Svinør i Lindesnes kommune. Dette er gjort sammen med velforeningen.

10.4 Brannsikringsprosjekt.
På slutten av 2017 ble det igangsatt et brannsikringsprosjekt for den tette verneverdige trehusbebyggelsen på Feda i Kvinesdal kommune og i uthavnen Svinør i Lindesnes. Begge prosjektene er i startgropen, det vil være et samarbeid mellom kommunen, velforening og BvS.

10.5 Brannforebyggende tiltak.

<u>10.5.1 Utadrettede brannøvelser:</u>
Vi gjennomførte brannøvelser for ansatte ved kommunale omsorgsboliger og sykehjem, samt øvelser for lag / foreninger, skoleelever og bedrifter. Institusjoner, lag- og foreninger betaler kun for medgått slokkeutstyr, bedrifter og lignende som er pålagt øvelser må eventuelt leie våre tjenester.

Vi har holdt brannøvelser / informasjonsvirksomhet for følgende grupper:

Øvelsestype	Antall personer
Informasjon til 6. klasse i samarbeid med Agder Energi	570
Informasjon til skoleelever (ikke 6. klasse)	555
Øvelse / informasjon direkte til risikoutsatte grupper	471
Brannøvelse for ansatte i kommunal hjemmesykepleie	203
Kurs for personell med brannvernansvar	56
Informasjon / øvelser for andre	335
Kontrollsjekk av boliger til barnehagebarn	750
Totalsum	2.940

Tallene er ikke eksakte da noen av kategoriene har måttet operere med gjennomsnittstall.

Brannvesenet er behjelpelig med brannøvelse for kommunale pleie og omsorgsinstitusjoner. Den enkelte pleieinstitusjon må selv finne momenter for brannøvelse via sine egne risikovurderinger.

Det gjennomføres brannverninformasjon rettet mot risikoutsatte grupper. Herunder er flyktninger som bosettes i kommunene en viktig gruppe. Vi gjennomfører opplæring her på forespørsel fra foretak og kommuner.

Informasjonsvirksomhet tar brannvesenet ikke betalt for, dette ligger innenfor vårt ansvarsområde jfr. Brannloven. Brannøvelser på forespørsel fra bedrifter og opplæring i bruk av håndslokker i forbindelse med «Varmt arbeid»- kurs tar vi betalt for etter prisliste. Det differensieres ikke på avstand fra brannstasjon. Prisen er lik for en øvelse i Mandal som i Åseral. Kjøretid og avstand fra brannstasjonene vurderes ikke.

10.5.2 Brannvernuka.
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) står bak arrangementet «Brannvernuka», denne arrangeres hvert år i uke 38 og avsluttes med ”Åpen dag på brannstasjonen” påfølgende lørdag. I 2017 ble det holdt åpen brannstasjon på Birkeland, Mandal og Farsund. Dagen ble gjennomført i samarbeid med Sivilforsvaret, Agder Energi og If forsikring. Politiet og ambulansetjenesten deltok også. Tiltaket er en kombinasjon av demonstrasjon av utstyr og informasjon om brannvern til barn og voksne Arrangementet er godt besøkt, og er et populært tiltak for barnefamilier. Til sammen var det innom ca 750 personer på arrangementene.

I tillegg var det åpen brannstasjon i Kvinesdal i fbm Åmotsdagene i mai 2017.

10.6 Brannsjefen har behandlet etter delegert myndighet i brannvernlovgivningen.
Søknad om salg og lagring av pyroteknisk vare (fyrverkeri) etter Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff. Sesongen 2017 var det til sammen 21 salgssteder for fyrverkeri.

10.7 Aksjon boligbrann.
Aksjon boligbrann ble gjennomført i borettslag for eldre. Henholdsvis Buråsen borettslag og Smalsund borettslag. Aksjonen er en uformell sjekk av bolig sammen med råd og veiledning i brannvern. Under aksjonen er det også fokusert på viktigheten av komfyrvakt. Aksjonen er fokusert rundt to borettslag for eldre, og vi har i tillegg registrert ett av diss inn som et særskilt brannobjekt. Dette på grunn av beboere og utforming av byggverket.

10.8 Barnehager.
Samtlige 4 til 6 åringer i regionen har fått tilbud om besøk fra brannvesenet. Dette har vært en forløper for «Flambært» som brannvesenet skal gjennomføre for alle barnehager i 2018. Alle 4 til 6 åringer i våre barnehager får tilbud om besøk av en brannbil. I forkant av besøket har barna brannvernopplæring av barnehagepersonalet – og alle barn får med seg hjem et skjema hvor det skal utføres en visuell kontroll av brannvernutstyr i hjemmet. Dette sammen med mor og far. Vi tror at barnas påvirkning ovenfor foreldre er stor. Til sammen har vi samlet inn skjema fra ca. 750 hjem. Vi kan dokumentere 626 skjema – resten har vi måttet estimert da oppdraget er utført av utrykningsledere lokalt, og skjema er ikke samlet inn sentralt. I forbindelse med besøket har ca. 80 % av barna levert skjema ferdig utfylt. Vi tror dette er med å øke bevisstheten for brannsikkerhet i hjem med barnehagebarn.

10.9 6. Klasse.
Alle 6. klassinger for tilbud om opplæring innen brannvern og elsikkerhet. Dette har vært kjørt i mange år og er et samarbeidsprosjekt mellom DLE og Brannvesen. Prosjektet kjøres på hele Agder. I vår region har vi gjennomført undervisning og praktisk bruk av håndslokker for 555 elever i 6. klasse. Gjennomføringen er godt mottatt i skolene.

11.0 FEIERSEKSJON.
Feiervesenet er organisert i kombinasjon av egne ansatte og feiermester på privat entreprise. Feiermester Jostein Bertelsen har hatt kontrakt på utførelse av feiing- og tilsyn av fyringsanlegg i mange år. Inneværende anbud gikk ut 31. desember 2017. Nytt anbud med tidsramme på 2 år med opsjon på 1+1 år, ble lagt ut medio 2017. Anbudet ble denne gang tildelt Feiermester Frank Bertelsen.

Feiervesenet er lokalisert ved brannstasjonen i Mandal og Farsund, med hhv 5 og 1 ansatte. Ledelsesansvaret for avdelingen er tillagt avdelingsleder mens det faglige ansvaret ligger på brannsjefen.

Det har i perioden blitt fokusert mye på å ta i bruk og nyttiggjøre seg av digitale verktøy for både varsling av feiing og tilsyn samt dokumentasjon av utført arbeid. Implementeringen av disse systemene og rutinene rundt dette vil fortsatt være et viktig fokusområde i årene som kommer.

11.1 Produksjon.
Jfr Forskrift om brannforebygging fra 01.01.2016 er kravet til frekvens fjernet mens omfanget av byggverk økt. Hoved endringene fra gammel til ny forskrift er at alle byggverk som har fyringsanlegg skal feies og føres tilsyn med, basert på behov ut fra påvist risiko.

Arbeidsoppgavene mellom heltidsansatte og feiermester på entreprise er fordelt etter følgende:

Kommune	**Antall fyringsanlegg**	**Feiing**	**Tilsyn**
Audnedal	815	Entreprise	Entreprise
Farsund	3.819	Ansatte	Ansatte/entreprise
Hægebostad	710	Entreprise	Entreprise
Kvinesdal	2.160	Entreprise	Entreprise
Lindesnes	2.165	Ansatte	Entreprise
Lyngdal	2.735	Entreprise	Entreprise
Mandal	6.131	Ansatte	Ansatte
Marnardal	1.061	Entreprise	Entreprise
Åseral	507	Entreprise	Entreprise

Totalt	**20.106**		

Per 31.12.17 er det registrert 20.106 fyringsanlegg (piper). I 2017 er følgende utført (tall for 2016 i parentes):

- Tilsyn 3.435 (2.777), det utgjør ca 17 % utført.
- Feiing 7.595 (8.093), det utgjør ca 38 % utført.

11.2 Ny forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg.
Jfr. forskrift om brannforebygging § 17 skal kommunene sørge for feiing og tilsyn med alle fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, etter behov. Dette innebærer at fritidsboliger, som tidligere har vært unntatt, nå er tatt inn som kommunenes ansvarsområde hva angår tilsyn og feiing. Dette vil medføre en stor økning av feie og tilsynsobjekter i tiden fremover. Gode rutiner og fleksible arbeidstidsordninger vil trolig bli meget viktig for å kunne nå ut til hytteeierne spesielt.

I forbindelsen med innføringen av ny forskrift er det etablert en prosjektgruppe mellom alle brannvesen på Agder. Dette for å tilstrebe en så lik implementering av ny forskrift som mulig. Arbeidsgruppen har oppnådd enighet om kriteriene som skal danne grunnlaget for den hyppighet som skal settes på hhv feiing og tilsyn. Dette grunnlaget skal evalueres høsten 2018.

11.3 Fresing av pipe.
Enkelte piper har mye beksot som bør fjernes for å forebygge pipebrann. Beksot er en glasshard hinne som er umulig å fjerne med ordinær feiing. Dersom beksot skal fjernes, må pipen freses, dvs at beksoten blir «slått av» ved bruk av kjetting på en drill. Dette er tidkrevende, men et viktig forebyggende tiltak. Fresing utføres av de heltidsansatte feierne.

11.4 Inspeksjon.
Feiervesenet disponerer videokameraer for innvendig inspeksjon av piper. Kamera brukes for å finne sprekkdannelser og elde som ikke kan oppdages fra yttersiden. Kamera nyttes alltid som del av kontrollen som gjøres av skorsteiner etter sotbrann (pipebrann)

Tetthetsprøve med røykpatron blir fra tid til annen brukt for å sjekke om pipa har tilfredsstillende tetthetsgrad.

11.5 Varsling av feiing og tilsyn.
Tradisjonelt er varsling av feiing og tilsyn utført ved at feieren har varslet via en melding/lapp i postkassen. Fra høsten 2016 ble det tatt i bruk elektronisk varsling via SMS. Fra januar 2018 varsles alle arbeider i alle kommuner via SMS. Målsettingen med denne type varsling er å effektivisere hverdagen til feieren samtidig som det muliggjør en toveiskommunikasjon med våre kunder. Erfaringene er så langt stort sett positive samtidig som vi fokuserer på å hele tiden utvikle systemet til å bli så kundevennlig som mulig.

11.6 Dokumentasjon.
Det har i de senere år blitt større og større fokus på digitalisering av dokumentasjonen til det arbeidet feieren gjør. Mye tid har blitt brukt til dette arbeidet i 2017. Mange gode rutiner på dette er godt i gang, men er også en tidkrevende prosess som både legger beslag på tid til den praktiske utførelsen av arbeidet samt tid til opplæring i bruk av systemene. Fremtidens feiere vil utelukkende benytte seg av digitale hjelpemidler for å varsle, dokumentere og registrere utført arbeid.

Mandal: 12.03.18

Thorstein Dyrstad styreleder	Lars Tjelland nest leder	Sebastian Sjøberg
Mona Flottorp	Judith Kvelland Rogstad	Tone Lagestrand Waage
Siv Aavik	Hege Lønning	Øystein Sangesland
Jan Stangvik	Egil O. Knustad ansattes representant	Tommy Høyland ansattes representant
Audun Rossevatn ansattes representant		Jon Inge Aasen brannsjef